

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Oikeusministeriö

22.05.2009

ad 20/41/2009

EHDOTUS MAKSUPALVELULAIKSI

Viite: lausuntopyyntö 24.4.2009 (OM 23/41/2007)

Oikeusministeriö on pyytänyt Vakuutus- ja rahoitusneuvonnalta lausuntoa luonnoksesta ehdotukseksi hallituksen esitykseksi maksupalvelulaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esitämme kunnioittaen lausuntonamme seuraavan.

Yleistä

Vakuutus- ja rahoitusvalvonta pitää hyvänä, että maksupalveluista esitetään säädettäväksi kattava lainsäädäntö.

Vakuutus- ja rahoitusneuvontaan tulee pankkiasioissa runsaasti yhteydenottoja tilinkäyttöön ja maksamiseen liittyvissä asioissa (vuonna 2008 817 ja vuoden 2009 huhtikuun loppuun mennessä 256 yhteydenottoa). Eniten kysymyksiä on tullut pankkien kortteihin liittyvissä kysymyksissä. Kadonneiden tai varastettujen korttien osalta on ollut epäselvyyttä vastuukysymyksistä, kun kortilla on tehty oikeudettomia ostoksia tai nostoja. Kotimaan maksujenvälityksen osalta on kyse ollut mm. siitä, miten pitäisi toimia, jos varat ovat asiakkaan itsepalveluna tehdyn näppäilyvirheen vuoksi menneet väärälle tilille. Epäselvyyttä on ollut myös siinä, missä vaiheessa maksutoimeksianto voidaan vielä peruuttaa. Ulkomaanmaksujen osalta on selvitetty mm. varojen hidasta kulkua ja maksusta eri vaiheissa perittyjä kuluja.

Esitys antaa hyvät raamit useisiin toimistossamme esille tulleisiin asiakkaiden pulmatilanteisiin.

Maksuvälineasiat

Vakuutus- ja rahoitusneuvonta pitää tärkeänä, että maksupalvelulain esitöissä (3.5: Yleistä) kiinnitetään huomiota nosto-/pankkiautomaatteihin ja maksunsaajien käyttämiin maksupäätteisiin ja niiden merkitykseen maksuvälineiden käytön turvallisuuden kannalta. Maksupäätteiden tulisi olla rakenteeltaan ja sijoittelultaan sellaisia, että kortinhaltijan olisi mahdollisimman helppoa käyttää tunnuslukuaan niin, ettei se tule sivullisen tietoon.

Vakuutus- ja rahoitusneuvontaan tulee merkittävä määrä korttien oikeudetonta käyttöä koskevia asiakasyhteydenottoja. Yhä suurempi suhteellinen osuus näistä tapauksista on sellaisia, joissa ulkopuolinen on saanut kortin lisäksi haltuunsa/tietoonsa myös kortin tunnusluvun. Valtaosassa näistä tapauksista voidaan pitää todennäköisenä, että tunnusluku on saatu tarkkailemalla kortinhaltijaa tämän käyttäessä korttiaan automaattilla tai kaupassa.

VAKUUTUS- JA RAHOITUSNEUVONTA

Porkkalankatu 1
00180 Helsinki

Helsinki 20.5.2009

On hyvin mahdollista, että kerrotunlaiset korttien väärinkäyttötilanteet lisääntyvät kauppojen päivittäessä maksupäätteitään sirukortit hyväksyviksi ja tunnusluvun käyttämisen tullessa pääsäännöksi korttimaksuja hyväksyttäessä. Tunnusluvun käytön kasvun voidaan olettaa vaikuttavan myös järjestelmällisemmän, korttivarkauksiin ja maksuvälinepetoksiin keskittyvän rikollisuuden lisääntymiseen.

Pelkkään korttiin verrattuna kortti ja tunnusluku väärissä käsissä mahdollistavat huomattavasti helpommin suuren taloudellisen vahingon aiheuttamisen lyhyessä ajassa. Tunnusluvun kanssa kortilla voidaan nostaa käteistä automaatilta ja kun korttiostot hyväksytään tunnusluvulla, ei maksunsaajalla lähtökohtaisesti ole velvollisuutta henkilöllisyyden tarkistamiseen, mitä voidaan maksunsaajalta tietyin edellytyksin edellyttää hyväksyttäessä ostosta allekirjoituksin.

Oikeussuojakeinoista

Ehdotuksen 14 §:n 8) kohdassa säädetään kuluttajan oikeudesta saattaa puitesopimusta koskeva riita kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan mielestä on välttämätöntä, että pankkiasioiden erityisasiantuntemuksen omaava Pankkilautakunta mainitaan vaihtoehtona säännöksessä. Merkittävää on se, että Pankkilautakunta voi käsitellä myös pienyrittäjien ja muihin niihin verrattavien asiakkaiden valituksia maksupalvelulain piiriin kuuluvissa asioissa. Tätä toimivaltaa ei ole kuluttajariitalautakunnalla.

Vakuutus- ja rahoitusneuvonnalla ei ole ehdotuksesta muuta lausuttavaa.

Irene Luukkainen
toimitusjohtaja

Erik Sirén
johtaja